

Član obitelji građanina Unije koji nije državljanin države članice, ali je nositelj iskaznice stalnog boravka oslobođen je obveze pribavljanja vize za ulazak na državno područje država članica

Osim toga, tu iskaznicu valja smatrati dostatnom za dokazivanje činjenice da je njezin nositelj član obitelji

Policajska služba zračne luke Liszt Ferenc u Budimpešti (Mađarska) provela je 9. listopada 2017. kontrolu putnika na letu iz Londona (Ujedinjena Kraljevina) koji je izveo Ryanair. Tom je prilikom utvrđeno da jedan putnik, ukrajinski državljanin, ne posjeduje vizu, ali ima nebiometrijsku putovnicu i važeću iskaznicu stalnog boravka koju je izdala Ujedinjena Kraljevina u skladu s direktivom kojom se uređuju prava građana Unije i članova njihovih obitelji na slobodno kretanje i boravak¹.

Smatrajući da taj putnik, s obzirom na to da nije ishodio vizu, ne posjeduje sve putne isprave potrebne za ulazak na mađarsko državno područje, policijska služba nije mu odobrila ulazak te je zatražila od Ryanaira da ga vrati u London. Usto, ta je služba smatrala da Ryanair, kao zračni prijevoznik, nije poduzeo potrebne mjere kako bi provjerio posjeduje li putnik o kojemu je riječ potrebne putne isprave te mu je zbog toga izrekla novčanu kaznu u iznosu od 3000 eura.

Ryanair osporava pred Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (Upravni i radni sud u Budimpešti, Mađarska) zakonitost upravne odluke kojom mu je izrečena predmetna novčana kazna. On ističe, među ostalim, da putnik o kojem je riječ smije ući na mađarsko državno područje iako nema vizu jer posjeduje iskaznicu stalnog boravka koju je izdala Ujedinjena Kraljevina na temelju navedene direktive.

U tim okolnostima Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság pita Sud, među ostalim, jesu li nositelji iskaznice stalnog boravka oslobođeni, na temelju te direktive, obveze pribavljanja vize i proširuje li se pravo na to oslobođenje na državljane trećih država kojima je navedenu boravišnu iskaznicu izdala država članica koja, poput Ujedinjene Kraljevine, nije bila dio schengenskog prostora u vrijeme nastanka činjenica u predmetu. Osim toga, mađarski sud želi znati je li ta boravišna iskaznica dostatna za dokazivanje činjenice da je njezin nositelj član obitelji ili je potrebno dostaviti druge dokumente kojima se dokazuje to svojstvo.

U svojoj današnjoj presudi Sud najprije utvrđuje da, iako odredba Direktive koja se odnosi na oslobođenje od obveze pribavljanja vize² pravo na to oslobođenje daje samo nositeljima boravišne iskaznice za člana obitelji građanina Unije, ta okolnost sama za sebe ne može dokazati namjeru zakonodavca Unije da pravo na navedeno oslobođenje ne prizna članovima obitelji građanina Unije koji posjeduju iskaznicu stalnog boravka.

¹ Direktiva 2004/38/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o pravu građana Unije i članova njihovih obitelji slobodno se kretati i boraviti na državnom području država članica, o izmjeni Uredbe (EEZ) br. 1612/68 i stavljanju izvan snage direktiva 64/221/EEZ, 68/360/EEZ, 72/194/EEZ, 73/148/EEZ, 75/34/EEZ, 75/35/EEZ, 90/364/EEZ, 90/365/EEZ i 93/96/EEZ (SL 2004., L 158, str. 77.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 5., svezak 2., str. 42. i ispravak SL 2016., L 87, str. 36.)

² Članak 5. stavak 2. Direktive

Iz sveobuhvatne analize Direktive³ proizlazi da bi se pravo na predmetno oslobođenje trebalo priznati članovima obitelji građanina Unije koji su već dobili boravišnu iskaznicu s obzirom na to da je zakonodavac Unije namjeravao to pravo dodijeliti svim članovima obitelji građanina Unije koji posjeduju tu iskaznicu, bez obzira na njezinu vrstu.

U tom pogledu Sud naglašava da se iskaznica stalnog boravka može izdati samo osobama koje su već ishodile boravišnu iskaznicu za člana obitelji građanina Unije i koje su zakonito boravile s dotičnim građaninom Unije u državi članici domaćinu u neprekidnom razdoblju od pet godina, u kojem su razdoblju imale pravo na oslobođenje od obveze pribavljanja vize, povezano s posjedovanjem te iskaznice.

Osim toga, Sud podsjeća na činjenicu da je cilj Direktive osiguravanje postupne integracije građana Unije i članova njihovih obitelji koji nisu državljani države članice u društvo države članice domaćina. Ostvarenje tog cilja bilo bi ugroženo kada bi stjecanje prava na stalni boravak članova obitelji građanina Unije dovodilo do gubitka prava na oslobođenje od obveze pribavljanja vize koje su oni imali prije tog stjecanja.

Slijedom navedenog, Sud zaključuje da je **član obitelji građanina Unije koji nije državljanin države članice, ali je nositelj iskaznice stalnog boravka oslobođen obveze pribavljanja vize radi ulaska na državno područje država članica.**

Sud potom ističe to da se u odredbama koje se primjenjuju na schengensko područje izričito navodi da one ne utječu na slobodu kretanja građana Unije i članova njihovih obitelji. U tom pogledu Sud napominje da se Direktiva bez razlike primjenjuje na sve države članice bez obzira na to jesu li dio schengenskog područja i da se u njezinoj odredbi o oslobođenju od obveze pribavljanja vize posebno ne upućuje na to područje.

Iz toga proizlazi da **se pravo na oslobođenje od pribavljanja vize, predviđeno u Direktivi primjenjuje na članove obitelji građanina Unije koji posjeduju boravišnu iskaznicu odnosno iskaznicu stalnog boravka bez obzira na to je li potonju izdala država članica koja nije dio schengenskog područja ili država članica koja je dio tog područja.**

Naposlijetku, Sud zaključuje da države članice, na temelju Direktive, iskaznicu stalnog boravka mogu izdati samo osobama sa svojstvom člana obitelji građanina Unije. Na taj način izdavanje navedene iskaznice od strane države članice podrazumijeva to da je ona prethodno nužno provjerila ima li dotična osoba spomenuto svojstvo. Slijedom navedenog, iskaznica stalnog boravka dostatna je za dokazivanje da je njezin nositelj član obitelji građanina Unije. Po toj osnovi nositelj spomenute iskaznice ovlašten je ući na državno područje države članice bez potrebe ikakve dodatne provjere ili potvrde činjenice da je riječ o članu obitelji građanina Unije.

NAPOMENA: Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da u okviru postupka koji se pred njima vodi upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti nekog akta Unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je sudu da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednako obvezuje i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst](#) presude objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Corina-Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 4293

³ Uvodna izjava 8. Direktive